

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 344/2003

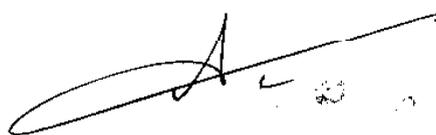
Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους

Ολομέλεια Διακοπών

Συνεδρίαση της 9^{ης} Ιουλίου 2003

Σύνθεση

- Πρόεδρος:** Ε. Βολάνης, Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.
- Αντιπρόεδροι:** Κ. Βολτής, Χρ. Τσεκούρας, Ι. Πράσιнос
- Νομικοί Σύμβουλοι:** Σπ. Σκουτέρης, Δ. Λάκκας, Ηλ. Παπαδόπουλος, Α. Τζεφεράκος, Θ. Ρεντζεπέρης, Ν. Κατσιμπας, Γ. Κατράνης, Ν. Μαυρίκας, Βλ. Ασημακόπουλος, Ι. Μάσβουλας, Φ. Γεωργακόπουλος, Δ.Β. Αναστασόπουλος, Κρ. Μανωλής, Φ. Τάτσης, Θ. Ηλιάκης, Π. Κιούσης, Ν. Κανιούρας, Β. Σουλιώτης, Β. Χασαπογιάννης, Χρ. Μπότσιος, Α. Φυτράκης, Ι. Τριάντος, Π. Τριανταφυλλίδης, Ηλ. Δροσογιάννης, Ι. Διονυσόπουλος.
- Εισηγητής:** Δ.Β. Αναστασόπουλος, Νομικός Σύμβουλος.
- Αριθμός Ερωτήματος:** 2829/3.12.02 της Δ/σης Οργάνωσης (Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών και Συντονισμού Ελέγχου Πολεοδομικών και Περιβαλλοντικών Παρεμβάσεων)

του ΥΠΕΧΩΔΕ, επί του οποίου έχει εκδοθεί η 29/03
γνωμοδότηση του Α' Τμήματος Ν.Σ.Κ.

Περίληψη Ερωτήματος: Αν είναι δυνατή η επέκταση νομίμως λειτουργούντος
ξενοδοχείου, όταν η απόστασή του από νομίμως
λειτουργούσα πτηνο-κτηνοτροφική μονάδα, είναι μεν
μικρότερη της επιτρεπομένης, πλην η μονάδα αυτή
λειτουργεί με άδεια που η Διοίκηση βεβαιώνει ότι
έχει εκδοθεί κατά παράβαση της κείμενης
νομοθεσίας, αλλά το αρμόδιο όργανο δεν την
ανακαλεί.

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ

Εκδόθηκε αρμοδίως οικοδομική άδεια επέκτασης νομίμως λειτουργούντος
ξενοδοχείου σε εκτός σχεδίου πόλεως και οικισμού περιοχή, πλην διετάχθη από
την εκδούσα την άδεια πολεοδομική υπηρεσία, η διακοπή των οικοδομικών
εργασιών, προκειμένου να επανεξετασθεί η νομιμότητά της, μετά διαπίστωση ότι
το γήπεδο επί του οποίου επεκτείνεται το ξενοδοχείο, δεν έχει την προβλεπόμενη
ελάχιστη νόμιμη απόσταση από παρακείμενο χοιροστάσιο, το οποίο λειτουργεί
μεν με νόμιμη άδεια που χορηγήθηκε στους σημερινούς ιδιοκτήτες του το 1999,
πλην διαπιστώνεται παράβαση της κείμενης νομοθεσίας κατά την έκδοσή της.
Ειδικότερα, οι αρμόδιες Υπηρεσίες (Δ/ση Πολεοδομίας, Γενική Δ/ση
Περιφέρειας, Επιτροπή Επιχειρήσεων Σταυλισμού Ζώων κλπ), βεβαιώνουν ότι
κατά την χορήγηση άδειας λειτουργίας της πτηνοκτηνοτροφικής μονάδας δεν
είχαν εγκριθεί περιβαλλοντικοί όροι, υπάρχουν αυθαίρετες κατασκευές με
υπέρβαση ποσοστού κάλυψης, ο αριθμός των ζώων των οποίων επιτρέπεται η
εκτροφή είναι μεγαλύτερος εκείνου που δικαιολογεί η απόστασή του από κεντρικό
οδικό άξονα, κλπ.

Με την 29/03 γνωμοδότηση του Α' Τμήματος Ν.Σ.Κ., έγινε δεκτό κατά
πλειοψηφία ότι, εφ' όσον δεν έχει ανακληθεί η άδεια λειτουργίας, υπάρχει το
τεκμήριο νομιμότητας και μέχρι την ανάκληση ή ακύρωσή της παράγει όλες τις

έννομες συνέπειες, μεταξύ των οποίων και η απαγόρευση επέκτασης του ξενοδοχείου, ανεξάρτητα αν έχουν διαπιστωθεί παραβάσεις που δικαιολογούν την ανάκλησή της.

2. Ήδη φέρεται ο προβληματισμός αυτός στην Ολομέλεια Διακοπών του Σώματος, με την υπ' αριθμ. 132/27.3.03 πράξη Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, επί του οποίου η Ολομέλεια, αφού άκουσε τον Εισηγητή και μετά διαλογική συζήτηση, γνωμοδοτεί ως ακολούθως:

Η 8384/3591/12.12.1986 Απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ Δ' 1/87) ορίζει τα εξής: «1. Οι ελάχιστες αποστάσεις για την ανέγερση νέας ή επέκταση νόμιμα υφιστάμενης κτηνοτροφικής ή πτηνοτροφικής εγκατάστασης από όρια εθνικών και επαρχιακών οδών, σιδηροδρομικών γραμμών, οικισμών και χωριών, πόλεων και κωμοπόλεων, παραδοσιακών οικισμών, λουτροπόλεων, τουριστικών χώρων, νοσοκομείων, ευαγών ιδρυμάτων και εκπαιδευτηρίων, καθορίζονται όπως στον πίνακα που ακολουθεί ανάλογα με το είδος και τον αριθμό των ζώων ή πτηνών που εκτρέφονται ..... 3. Η μέτρηση των αποστάσεων γίνεται: .....3. Εάν από ειδικές πολεοδομικές διατάξεις ορίζονται ή προκύπτουν αποστάσεις μεγαλύτερες από τις αναγραφόμενες στον πίνακα, τότε αυτές υπερισχύουν».

Η ΚΥΑ Υ1β/2000/29.3.1995 (ΦΕΚ 343Β' 4.5.1995) των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημ. Έργων «Περί όρων ιδρύσεως και λειτουργίας πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων» εκδοθείσα νομίμως, δίδει στο άρθρ. 1 αυτής τους ορισμούς των εγκαταστάσεων που υπάγονται στις ρυθμίσεις αυτής (χοιροστάσια, βουστάσια, ποιμνιοστάσια, πτηνοτροφεία, εκκολαπτήρια κλπ), ενώ στο άρθρ. 2 (θέσεις σταυλισμών) ορίζει ότι: «1. Οι κάθε είδους πτηνο-κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, ιδρύονται και λειτουργούν έξω από τους κατοικημένους χώρους (πόλεις, κωμοπόλεις, χωριά, οικισμούς), καθώς επίσης και από λουτροπόλεις, ..., από τα υπάρχοντα ή από εκείνα που προβλέπεται κατά νόμιμο τρόπο να ανεγερθούν Νοσοκομεία, Ευαγή Ιδρύματα, Εκπαιδευτήρια, καθώς και από ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, στρατόπεδα, εργοστάσια, βιοτεχνίες, κατασκηνωτικούς χώρους και Μοναστήρια. 2. Οι ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και των αναφερόμενων στην προηγούμενη παράγραφο τόπων, καθορίζονται κατά περίπτωση, αναλόγως του αριθμού των διατηρουμένων ζώων ή πτηνών, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα Νομοθεσία των Υπουργείων

ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., Γεωργίας και Βιομηχανίας, εκτός εάν διαφορετικά καθορίζονται απ' αυτή την υγειονομική διάταξη ή από άλλες υγειονομικές διατάξεις, για την ασφαλέστερη προστασία της δημόσιας υγείας. Η μέτρηση των αποστάσεων μεταξύ των πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και των τόπων που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου αυτού, θα γίνεται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα Νομοθεσία των Υπουργείων ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., Γεωργίας και Β.Ε.Τ. ....3. Για τα Ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα, βιομηχανίες και βιοτεχνίες με παραγωγικές διαδικασίες, βιομηχανίες και βιοτεχνίες που παράγουν προϊόντα που απαιτούν υγειονομική προστασία, κατασκηνωτικούς χώρους, στρατόπεδα, Μοναστήρια και ποτάμια, εφόσον δεν αναφέρονται οι αποστάσεις τους από πτηνο-κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις στη Νομοθεσία των Υπουργείων ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., Γεωργίας και Β.Ε.Τ., καθορίζονται σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί: .....

8. Οι αναφερόμενες στον πίνακα της παρ. 3, του παρόντος άρθρου, αποστάσεις έχουν αμφίδρομη ισχύ και εφαρμόζονται κατά τον αυτό τρόπο για τις περιπτώσεις που λειτουργεί νόμιμα πτηνο-κτηνοτροφική εγκατάσταση και πρόκειται να ιδρυθεί επιχείρηση του πίνακα αυτού (πρώτη στήλη) στην ίδια με την πτηνο-κτηνοτροφική εγκατάσταση περιοχή, σύμφωνα με τη νομοθεσία του Υπουργείου Βιομηχανίας, Γεωργίας, ΕΟΤ κλπ, κατά περίπτωση».

Κατά την έννοια των παραπάνω ρυθμίσεων, σύμφωνα με την γνώμη της πλειοψηφίας του Σώματος, οι μνημονευόμενες εγκαταστάσεις και δραστηριότητες λειτουργούν νόμιμα, εφ' όσον έχει χορηγηθεί η αντίστοιχη άδεια από την αρμόδια Διοικητική Αρχή, που δεν έχει ανακληθεί από αυτήν, ούτε έχει ακυρωθεί με δικαστική απόφαση, αφού, κατά βασική αρχή του Διοικητικού Δικαίου, οι διοικητικές πράξεις, μέχρι την ανάκληση ή ακύρωσή τους, έχουν το τεκμήριο της νομιμότητας και παράγουν όλες τις έννομες συνέπειες.

Συνεπώς, λόγω του αμφίδρομου, παρακωλύεται η χορήγηση οικοδομικής άδειας επέκτασης νομίμως λειτουργούντος ξενοδοχείου, σε απόσταση μικρότερη της προβλεπόμενης από πτηνο-κτηνοτροφική μονάδα που λειτουργεί με νόμιμη, μη ανακληθείσα σχετική άδεια λειτουργίας, χωρίς να παρέχεται στην αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία η δυνατότητα παρεμπόμπτοντος ελέγχου ύπαρξης παρανομιών κατά τη χορήγηση της άδειας αυτής, ένεκα των οποίων θα έπρεπε να έχει ανακληθεί από την Αρχή που την έχει εκδώσει.

Αντίθετη είναι η άποψη της μειοψηφίας που διετύπωσαν ο Πρόεδρος Ε. Βολάνης, ο Αντιπρόεδρος Χρ. Τσεκούρας και οι Νομικοί Σύμβουλοι Σπ.

Σκουτέρης, Δ. Λάκκας, Αλ. Τζεφεράκος, Θ. Ρεντζεπέρης, Ν. Μαυρίκας,
Βλ. Ασημακόπουλος, Δ. Αναστασόπουλος, Νικ. Κανιούρας, Β.
Χασαπογιάννης, Χρ. Μπότσιος,

Ειδικότερα, κατά την μειοψηφία, σύμφωνα με τις διατάξεις της με αριθμό Υ1β/2000/1995 (ΦΕΚ 343/95 τ.Β') κοινής Υπουργικής απόφασης « περί όρων ιδρύσεως και λειτουργίας πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων» θεσπίζονται περιορισμοί και συγκεκριμένα «ελάχιστες αποστάσεις» που πρέπει να υφίστανται για την ίδρυση και λειτουργία πτηνο-κτηνοτροφικής μονάδος από διάφορες επιχειρήσεις μεταξύ των οποίων και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις (αρθρ. 2 παρ. 3) με την παρατήρηση ότι οι περιορισμοί αυτοί έχουν αμφίδρομη ισχύ, δηλαδή όταν υπάρχει νόμιμα λειτουργούσα πτηνο-κτηνοτροφική μονάδα και για την ίδρυση επιχειρήσεως πρέπει να τηρηθούν οι προβλεπόμενες αποστάσεις (άρθρ. 2 παρ. 8). Είναι λοιπόν σαφές ότι ο περιορισμός των «ελαχίστων αποστάσεων» λειτουργεί για την ίδρυση είτε πτηνο-κτηνοτροφικής μονάδος είτε επιχειρήσεις της μορφής που προβλέπει η πιο πάνω απόφαση.

Όταν όμως κατά τον χρόνο που τέθηκε σε ισχύ η πιο πάνω απόφαση υφίστανται νόμιμα ιδρυθείσες και λειτουργούσες πτηνο-κτηνοτροφική μονάδα και επιχείρηση, τότε πρόβλημα, λόγω μη υπάρξεως της «ελαχίστης αποστάσεως», που προβλέπει η απόφαση αυτή, έχει η πτηνο-κτηνοτροφική μονάδα για την οποία και μόνο η απόφαση αυτή προβλέπει την προσαρμογή της στα όσα αυτή επιτάσσει ή και την απομάκρυνσή της (άρθρ. 21) και όχι βέβαια, η επιχείρηση που κατά κανένα τρόπο δεν θίγεται. Σημειώνεται ότι και στην πιο πάνω κοινή απόφαση δεν υπάρχουν διατάξεις, μεταβατικές, που να ρυθμίζουν θέματα επιχειρήσεων που έχουν πρόβλημα αποστάσεως και ούτε θα μπορούσαν να υπάρξουν, αφού δεν μπορεί να γίνει λόγος περί προσαρμογής ή μετεγκαταστάσεως αυτών και μάλιστα με απόφαση που έχει ως αντικείμενο την ρύθμιση θεμάτων πτηνο-κτηνοτροφικών μονάδων.

Κατά το διδόμενο, στην προκειμένη υπόθεση πραγματικό, η ξενοδοχειακή επιχείρηση λειτουργούσε νόμιμα, όπως και η χοιροτροφική μονάδα κατά τον χρόνο της δημοσιεύσεως της πιο πάνω κοινής αποφάσεως και κατά συνέπεια η μη ~~υπάρξη~~ της ελαχίστης αποστάσεως που προέβλεπε η απόφαση αυτή δεν μπορεί να έχει οποιαδήποτε συνέπεια προς την νομίμως λειτουργούσα ξενοδοχειακή

επιχείρηση η οποία δεν μπορεί να παρεμποδιστεί, εκ του λόγου τούτου, από το να εκσυγχρονιστεί ή και να επεκταθεί. Αντίθετα η χοιροτροφική μονάδα καθίσταται προβληματική και θα πρέπει, αναλόγως, να περιορισθεί ο αριθμός των ζώων ή και να μετεγκατασταθεί.

Περαιτέρω, εφ' όσον οι αρμόδιες διοικητικές υπηρεσίες βεβαιώνουν ότι, κατά τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας είχαν παραβιασθεί περιβαλλοντικές, πολεοδομικές ή υγειονομικές διατάξεις, δεν παρακωλύεται η χορήγηση οικοδομικής άδειας ίδρυσης ή επέκτασης άλλης νόμιμης δραστηριότητας σε απόσταση μικρότερη της επιτρεπομένης, αφού, υπό την αντίθετη εκδοχή, θα ενομιμοποιούντο καταστάσεις που δημιουργήθηκαν κατά παράβαση του νόμου, σε βάρος νομίμων δραστηριοτήτων, εκ μόνης της αδιαφορίας ή άρνησης της οικείας διοικητικής αρχής να ανακαλέσει την άδεια λειτουργίας που παράνομα είχε χορηγήσει

Συνεπώς, κατά την μειοψηφία, στην συγκεκριμένη περίπτωση δεν μπορεί να εμποδιστεί η επέκταση νομίμως υφισταμένης ξενοδοχειακής επιχείρησης. **Αλλά**, αντίθετα, θα πρέπει η Διοίκηση να τακτοποιήσει ή και να μεταφέρει την χοιροτροφική μονάδα ώστε να μην δημιουργούνται προβλήματα «ελαχίστης αποστάσεως» με την ξενοδοχειακή μονάδα.

3. Κατόπιν των ανωτέρω, η Ολομέλεια γνωμοδοτεί κατά πλειοψηφία (ψήφοι δέκα επτά έναντι δώδεκα)■, ότι δεν επιτρέπεται η χορήγηση οικοδομικής άδειας επέκτασης του ξενοδοχείου, μέσα σε απαγορευτική απόσταση από την πτηνο-κτηνοτροφική μονάδα, εφόσον η άδεια λειτουργίας της τελευταίας δεν έχει ανακληθεί από την Αρχή που την έχει εκδώσει, ή δεν έχει ακυρωθεί με δικαστική απόφαση.

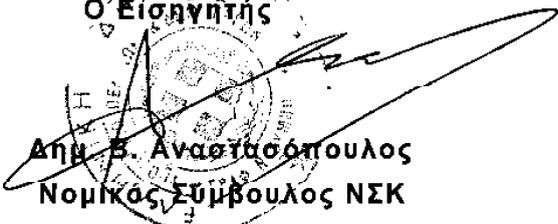
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 13.1.0...2003

Ο Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ε. Βολανιδής
Πρόεδρος ΝΣΚ

Ο Εισηγητής

Δημ. Β. Αναστασίου
Νομικός Σύμβουλος ΝΣΚ